

A MI ÚJSÁG ? UNK

Általános Iskola Hantos

2004. március

WEÖRES SÁNDOR: TAVASZI VÁLTOZATOK

Új tavasz! itt vagy, itt!
fond fűzérbe, karikába,
míg szél borzolja a föld hajába,
rét és erdő ágait.

Új tavasz! csip-csirip!
most hajlíts karikába, fűzérbe
rétet, erdőt napsütésbe,
míg madár a rügybe csip.

1848. március 15.

Az 1848-as szabadságharc és forradalom nekünk nem csak a szabadságért és a függetlenségért vívott küzdelmet jelenti, hanem a nemzeti öntudatra ébredést éppúgy, mint a saját igazukért való bátor kiállást.

Magyarország 1848-ban megelégette azt, hogy az ország és a magyar nép érdekeit bizonyos birodalmi érdekeknek vessék alá. Maga akarta kezébe venni sorsa irányítását és mint független szabad ország, végre elfoglalni az évszázadok óta őt illető helyet Európa államai között. Ebből fakadt az, hogy 1848 március 15-én a magyar forradalom a nép széles rétegeit magába ölelő nemzeti megmozdulás lett.

Franciaországban 1848 februárjában, Bécsben 1848 március 13.-án kitört a forradalom. A bécsi forradalom híre ösztönző hatással volt a magyar radikális ifjakra is. 15-én a Pilvax Kör tagjai, élükön Petőfi Sándorral, Jókai Mórral és Vasvári Pállal elhatározták, hogy maguk szereznek érvényt a sajtószabadságnak. Alig néhányan indultak el Landerer Lajos és Heckenast Gusztáv nyomdájához, ahol cenzúra nélkül kinyomtatták az Irinyi József által megfogalmazott 12 pontot, valamint Petőfi lelkesítő költeményét a Nemzeti Dalt. Délután nagygyűlést hirdettek a Nemzeti Múzeum elé, ahol már több tízezer ember jelent meg. Itt felolvasták a 12

pontot, és Petőfi is elszavalta költeményét. Ezután a Várba vonultak, hogy a Helytartótanáccsal elfogadtassák követeléseiket. Ez teljes mértékben sikerült, így vér nélkül győzött a forradalom. Az összegyűlt tömeg követelésére Táncsics Mihályt is szabadon bocsátották.

Az események felgyorsulása után már mindenki tisztában volt azzal, hogy az ország vagy lemond a márciusi vívmányokról vagy vállalja a fegyveres erőpróbát is. Batthyány még tett egy utolsó kísérletet Bécsben a békés megoldás érdekében, de szeptember 10-én dolga végezetlenül tért haza. Aztán a császári sereg horvátországi alakulatai Jellasics bán vezényletével betörték Magyarországra. (pákozdi csata szeptember 29.) De a forradalom fegyveres erői megfutamították Jellasicsot. December közepén azonban Windischgrätz herceg tábornaggal immár a császári hadsereg főerői is hadrakeltek Magyarország ellen, s ez alkalommal sikerült Budát, Pestet és Kolozsvárt hatalmába kerítenie. Ám a magyarok sem hagyták magukat, az Erdélyi honvédcsepatokek a lengyel Bem tábornok vezérletével már december végén ellentámadásba mentek át. Három hónap alatt Erdély szinte teljes területét felszabadították, később a Duna-Tisza közét is megtisztították. Sajnos a látványos győzelmeket a forradalom bukása követte.

Mit jelent nekünk március 15.?

Hatodikosok:

„A szabadságharcot ünnepeljük. Amikor Petőfi Sándor megírta a Nemzeti dalt. Az iskolában is szoktunk ünnepelni. Mindenkire ki van tűzve a kokárda, és vigyázzban meghallgatjuk a Himnuszt és még más dalokat is. És ilyenkor beszédet is szoktak mondani, hogy emlékezzünk a harcra.”

„Azt jelenti, hogy emlékezni kell, és nekem ez fontos, mert akkor sokan bevonultak a szabadságharcba, hogy nekünk ilyen jövőnk legyen. Meg az is jó, hogy munkaszüneti nap van. Az iskolában rendezvények vannak, meg a bal mellünk fölé egy kokárdát tűzünk.”

Nyolcadikosok:

„Számomra vannak fontosabb ünnepek, de ez nem azt jelenti, hogy ez egyáltalán nem számít nekem, és csak úgy van. Mert ilyenkor eszembe jutnak azok a neves és ismeretlen emberek, akik részt vettek a forradalomban, és tettek valamit azért, hogy szabadok lehessünk. Ezért én hősnak érzem őket, mert nemcsak magukért tették, hanem mindenkiért, értünk is. És leginkább ilyenkor szeretek ezzel kapcsolatos verseket, énekeket mondani, mert kicsit úgy érzem, mintha én is ott lettem volna.”

„Nemzeti ünnepet. Amikor olvasni lehet az összes újságban, hogy a márciusi ifjak összegyűltek a Pilvax kávéházban. Sok történet van, és azt szeretem a legjobban, hogy mamáim mindig mesélnek, és élvezettel hallgatom. Na meg az iskolai ünnep is. Az igazgató úr mindig érdekes dolgokat mondott a beszédében. Az emlékezés a lényeg.”

„Egy nemzet ünnepli, nemzeti színű zászlóval és kokárdával. Ez nekem nagyon tetszik, hogy legalább ilyenkor az emberek összefognak és ünnepelnek. Az is nagyon tetszik, ahogy az iskolai előadáson az éneklők vagy a szavalók teljesen beleélik magukat az egészbe. Tehát átérzik azt, ami történt. A többiek, akik hallgatják őket, kicsit unják az egészet, de akkor is végighallgatják. Bár ez nem mindenkire igaz, vannak olyanok is, akik úgy hallgatják őket, hogy ők is átélik.”

„A magyar szabadságharc volt, minden évben megünnepeljük. Olyan, mint egy rendes nap, csak nem tanulunk, és minden fel van dobva hangulattal. Nekem azt is jelenti, hogy jön a tavasz.”

„Engem csak a Himnusz meg a Szózat tud megfogni március 15-én. Meg persze, hogy nem kell iskolába jönni. Ilyenkor sok magyar filmet vetítenek az 1848-as szabadságharccal kapcsolatban a tévében. Régebben ezek nem fogtak meg, de most már nagyon tetszenek.”

„Március 15-én nem jövünk iskolába, de előtte való napon mindig szoktunk ünnepséget tartani. Meghallgatjuk a Himnuszt és még verset olvasnak fel, meg még sok minden. Visszaemlékezünk a régiekre. Szerintem ez az ünnep csak van. Nem sok mindenkit érdekel. Ünneplők jönnek, kokárda van rajtuk és kész.”

„Szerintem ez az egyik legjobb ünnep, mert ez egy történelmi esemény volt. Tanulunk róla magyarból és több tantárgyból. Amikor ünnepelek, nagyon jó, mert nagyon szeretem hallgatni a Himnuszt és a Szózatot. Megérdemlik a tiszteletet, és gondolni kell rájuk, mert ők mentek harcba, hogy megvédjék, megeremtsék Magyarországot.”

„Nekem nem jelent semmit, ugyanolyan nap, mint a többi.”

„Az, hogy kokárdát viselünk, a Himnuszt hallgatjuk és elolvassuk az eseményeket, nagyon tetszik. Ilyenkor mindig olyan műsorokat adnak a tévében, rádióban, ami ehhez a naphoz fűződik. Ezen a napon az újságokat is elolvasom, mert nagyon érdekes dolgokat írnak. Március 15-én érzem a legjobban, hogy magyar vagyok.”

„Elsősorban a hazát, Magyarországot. Aztán egy ünnepet, ahol senki nem ad, és senki sem kap. Csak a gondolatok forognak a fejünkben, és az érzések a szívünkben. Hogy mégis mit érezhettek azok az emberek, akik ennek a harcnak a szereplői voltak? Ők miért mentek harcba? Azt is mondhatták volna, hogy köszönöm szépen, ebből nem kérek. De nem! Mindenki, aki egy kicsit is igazi magyar embernek érezte magát, az ment és harcolt, akár meg is halt. Milyen érzés lehetett az, amikor egy feleség, édesanya megtudta, hogy nincs többé szeretett férje/fia? A gyerekek mit gondolhattak, miért nincsenek többé szülei, nagyszülei? Soha nem szeretnék ilyen helyzetbe kerülni. Ezen gondolkodom el, mikor március 15-én felcsendül a Himnusz.”

„Hazudnék, ha azt mondanám, fontos nap az életemben, vagy emlékezetes események kötődnek hozzá. Persze emlékszem, már kiskoromban is kokárdával a ruhámon, Kossuth dalt énekelve készítettem a magam kis zászlóját, és boldogan lobogtatva mentem haza, de igazából nem éreztem át ennek a napnak a fontosságát. Iskolában, mikor már jobban ismerem a történelmet, és kiállunk reggel, a Himnusz hallgatása közben azért átcikázik pár gondolat a fejemen: hogy azok, akik ott voltak, vajon hogyan vélekednének rólunk, magyarokról, akik itt élünk ebben a csöpp, de szabad! Hazában. Azokról, akik ezeket az ünnepeket használják fel, hogy felhívják magukra a figyelmet, akik kiüldöznének másokat az országból, akik ezen a napon tényleg magyarok, de egyébként az év többi napján elfelejtenek rendesen magyarul beszélni, és még csak meg sem akarják ismerni az igazi magyar kultúrát, történelmet. Mert szerintem mindenki a szívében magyar, és nem üvöltve, képmutatóan. Ha egy nap felteszek egy kokárdát és hallgatom a Himnuszt, még csak feleannyira sem leszek hazafi, mint az, aki tesz azért, hogy megismerjék az országunkat, megszűnjenek az előítéletek, aki vigyáz a kultúrára, de nem üldözi el a más kultúrából jötteket, és aki tesz azért, hogy mi magyarok jobban élhessünk, és merjünk büszkék lenni. Nem csak március 15-én.”

FARSANG 2004

Idén is felkészültünk a farsangi bálra. A kisebbek dekorációt, a felsősök plakátokat készítettek, rajzórán is ez volt a téma. Két ügyes munkát be is mutatunk.

Az első Chován Nikolett,

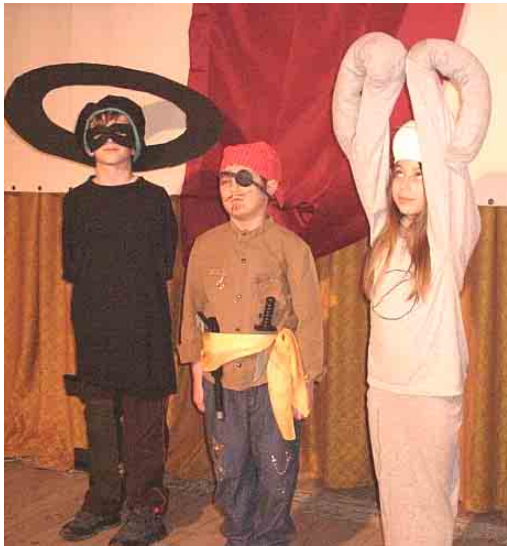
a második Németh Klaudia alkotása.

Február 28-án délután sok ötletes jelmezben gyönyörködhetek a gyerekek és a vendégek. Most is gondot okozott a legjobb 10 kiválasztása a zsűrinek. A csoportos jelmezések nemcsak felvonultak, hanem egy kis előadást is tartottak. A felsősök a „Legyetek jók, ha tudtok” zenéjére táncoltak, a harmadikosok vidám futballparódiát mutattak be.

Rengeteg tombolát küldtek, hoztak a szülők, el is fogyott az ezer db tombolajegy. Nagy sikere volt idén is a zsákbamacskának. Igaz, hogy a gyerekek zöme csak szaladgált, kevesen táncoltak, ők azonban mindent beleadtak.

Meglátogattuk a foglalkozásokat

Előbb az alsós, majd a felsős sportkörön kérdezősködtünk a résztvevőktől illetve Kiss Szabolcs tanár bácsitól a délutáni foglalkozásokról.

Az alsósok drámajátékokkal melegítettek be, amelyben láthatólag

minden korosztály szívesen vett részt.

Sok szabályra és mellette a

tanári irányításra is figyelni kellett, közben sokat mozogtak. A kicsik egy idő után már elfáradtak ,

így az igazi edzésen, ami a gyerekek választása alapján **a kézilabda**, zömmel a harmadik és negyedik osztályosok maradtak. Zenére történt az izmok lazítása, bemelegíté-

se, majd jöttek a módszeres, változatos gyakorlatsorok. Úgyesén, fegyelmezetten dolgoztak, látszik, hogy ezt szokták meg. Az edzés utáni beszélgetésen aztán kiderült, hogy nem volt ez mindig így. Néhányan ezért is maradtak ki. Egy idő után úgy tűnt, hogy az 1.-2. osztályosok inkább csak a játékot igénylik, a komoly munkát

még nem. De ez alól is van kivétel. A megmaradt csapat ígéri, mindent megtesz azért, hogy komoly eredményt érjen el, bár elismerték, hogy ehhez több odafigyelésre (egymásra és a tanár bácsira is) lesz szükség. A tanár bácsi éppen ezt szeretné elősegíteni a drámajátékokkal.

A felsősöknél éppen most válogatták össze a vegyes **futballcsapatot** a legjobban akaró és rendszeresen járó fiúkból és lányokból. Van, akinek ez tetszik, van, akinek nem. A lányok attól tartanak, hogy a fiúk majd lenézik őket, de azért bíznak magukban, meg akarják mutatni, hogy képesek az együttes játékra. A megoldás kényszer, mert nincs két olyan csapat, amellyel a vágyott eredményeket el lehetne érni. Az a furcsa, hogy jó néhány tehetséges, jó mozgású fiú és lány van a felsőben, akik nem járnak edzésre, pedig év elején a focira szavaztak. A kitartó, kemény munkától ódzkodnak (ez a testnevelés órákon is megmutatkozik), pedig enélkül nincs eredmény és vele együtt sikerélmény sem, ami vinné előre az egészet.

A tanár bácsi szerint muszáj, hogy komolyan vegyék a felkészülést, hogy eredményesek legyenek, mert csak így nőhet az önbizalmuk, ami a tanulásra és egész életükre is kihat.

A napokban kaptak új labdákat mindegyik csapatjátékhoz, talán ez is növeli a játékedvet. Lassan az idő is jobbra fordul, a mozgás mégiscsak a szabad levegőn, a pályán az igazi.

Reméljük, mindegyik korosztály válogatottja eljut a sikerig, ünnepelhetjük őket, büszkék lehetünk rájuk, de addig még sok közös munkára van szükség.

(Az alsósoknak a fegyelmezett felkészítő gyakorlatok is tetszenek, mert az olyan, mint a híres válogatott sportolóké.)

ÜGYESKEDJ !

A tavaszi hangulat eléréséhez elengedhetetlen az új dekoráció.

Virágok

A tavaszi dekoráció legfontosabb elemei a virágok, amikre a hosszú tél alatt annyira vártunk. Tegyük vágott virágot színtelen üvegvázában az asztalra. Szedjük hozzá sok zöldet. Az apró, élénk virágú primula kis, kedves színfolt, a lila vagy rózsaszín jácint színe is, illata is intenzív, az egész szobát betölti. Nárciszhagymákat szorosan egymás

mellé cserépbe ültetve kis bokrot nevelhetünk hamarosan. A hagymás

virágokat egy lapos nagy tálba ültetve kis kertet alkothatunk a szoba egyik sarkában. Még alig rügyező aranyeső-ágot is behozhatunk a lakásba, langyos vízben tartva egy hét alatt kivirágzik.

Zöld füvek

Iskolai feladatként mindenki nevelt babot vagy búzát, ezt az egyszerű technikát a lakás dekorálásához is felhasználhatjuk. Tegyük egy kerámiatál közepébe egy sárga gyertyát, szórjunk köré búzát a földre, és egy hét múlva már élvezhetjük a friss fű illatát, zöldjét. Ugyanezt fejes kukoricával is megcsinálhatjuk. Fontos, hogy a föld mindig nedves legyen.

Üvegtárgyak

Helyezzünk különböző színű üvegtárgyakat az ablak elé, meglátjuk, hogy a rajtuk átsütő fényben milyen élénken ragyognak. Üvegtárgyainkat magunk is befesthetjük boltban kapható üvegfestéssel. A virágminták romantikus hangulatot keltenek, de ha nem érünk bátorságot virágminták rajzolásához, vonalakkal, indákkal, pöttyökkel is díszíthetjük a vázákat, poharakat. Lehúzó festéssel magára az ablaküvegre is festhetünk, hiszen bármikor egy könnyed mozdulattal leszedhetjük őket az ablakról.

ÉRDEKESSEGEK

Mikor találták fel a petróleumlámpát?

Már az 1810-es évek végén használták a petróleumot világításra. Az állítható kanócos, léghuzatos, cilindres petróleumlámpát 1855-ben találta fel Benjamin Silliman. Még a XX. század első felében is sok háztartás fényforrása volt.

Hogyan készül a nescafé?

Az első azonnal oldódó kávéport Japánban állították elő 1901-ben. A folyékony kávé felforralták, a vizet elpárologtatták, a fennmaradó párlatot porrá szárították. A nescafé ma már gyorsfagyasztásos szárítással állítják elő. Bár igen népszerű ital a nescaféból készült kávé, az igazi kávéfogyasztók szívesebben isszák a hagyományos módon készült italt.

Ki helyettesítette először szójababbal a húst?

Amerikában 1930 körül R. Boyer dolgozta ki húshelyettesítő receptjét. A szójababot lisztté őrölte, különböző ételízesítővel keverte, majd szelet formába préselte. A valódi húshoz hasonlóan szeletelhető, darálható. A szójabab igen sok fehérjét tartalmaz. A vegetáriánusok egyik kedvelt élelmiszere, sokféleképpen elkészíthető.

Hol találták fel a rágógumit?

A rágógumi már a maják körében is népszerű volt évszázadokkal ezelőtt. Ők az úgynevezett latexet rágták, ami a kaucsukfából származik. 1860-tól az Egyesült Államokban is elterjedt a rágógumi, amit mentával, ánizsmaggal ízesítettek.

Hogyan hűtöttek az első hűtőszekrények?

Az 1870-es években terjedtek el a hűtőszekrények: ezeket jéggel töltötték meg, így hűtöttek. Voltak "jegesemberek", akik hordták a jeget a háztartásokba.

Polányi Lilla válogatása

És még néhány a Meglepetések enciklopédiájából:

Vásárolnak-e az eszkimók hűtőszekrényt?

Olyan kérdés ez, mintha valami régi rossz vicc lenne. Pedig a kanadai és a grönlandi eszkimók igenis szívesen vásárolnak „frizsit”. Abban tárolják ugyanis az élelmiszerüket, nehogy – megfagyjon.

Hogyan lett holland a tulipán?

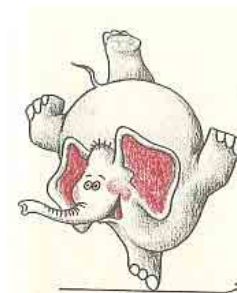
Eredetileg a törökök tenyésztették ki a legszebb példányokat ebből a turbán alakú virágból, amelynek neve is az igazhitűek fejére csavart kendőre utal. Németalföldre meglehetősen későn jutott el: az első nagyobb szállítmány tulipánhagymát 1562-ben rakták ki egy vitorlás gyomrából Antwerpenben.

Honnan ered a kvíz?

A híres Webster angol értelmező szótár szerint jelentései: 1. különc ember; 2. beugratós (általában durva) tréfa; 3. szellemi vetélkedő. De honnan származik? Történt egyszer, 1780-ban, hogy egy vidám társaság ült egy dublini kocsmában, köztük egy Daly nevű színigazgató. Sörözés közben magasra hágott már a hangulat, amikor Daly fogadást ajánlott: el tud terjeszteni az angol nyelvben egy „sosemvolt” szót. A fogadást megkötötték, Daly pedig – így beszéli a legenda – pirkadatkor járni kezdte a dublini utcákat, s ahová csak tudta, krétával felírta a kiötlött új szót: QUIZ. A fogadást megnyerte.

apróhirdetés

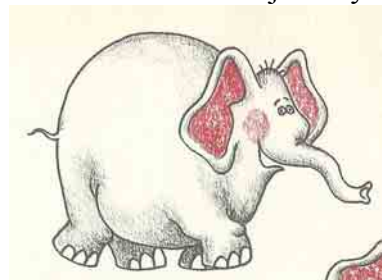
Takács Angelika tollából

A 8. osztály lecserezné elhasznált, közepesen jó félévi bizonyítványait év végi kitűnőre.

Kémia, történelem és egyéb dolgozatainkat ajánljuk humoros folyóiratoknak jutányos áron. Jelige: „Igazi gyöngyszemek”

Elhasznált influenzajárványunkat lecserelnénk jókedvre, energiára minden mennyiségben.

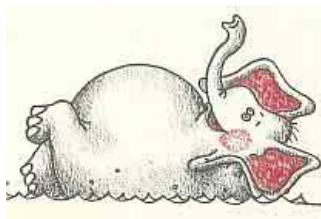

A 8. osztály keres igazolást a holnapi kémia, a jövő heti földrajz és biológia dolgozatról való hiányzásról. Ár megegyezés szerint.

Jó állapotban lévő 14 éves padtársamat szívesen elajándékoznom.

Keresem egy hete elvesztett puskámat, melynek utolsó tartózkodási helye a tolltartóm volt. Tanárok kíméljenek!

Keresem kedves, megértő, akiről tegnap álmódtam.

csak az 5-öst ismerő tanáromat, Jelige: „Kincs, ami nincs”

Viccek

Polányi Lilla gyűjteménye:

-Na végre! Ez az a cipő, ami megfelel-sóhajt elégedetten a szórakozott professzor a cipőboltban.

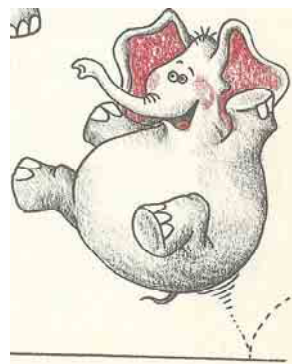
-Hát igen, ebben a cipőben érkezett a professzor úr az üzletbe - válaszol az eladó.

Két téglát ül a pincében. Megszólal az egyik:

-Maga fél?
-Nem én egész vagyok.

-Add kölcsön a tolladat, szeretném megírni a leckémet!
-Írd meg a sajátoddal!
-Sajnos az enyém sok hibát csinál.

-Mi az abszolút gond?

-Ami még a parókát is megőszíti.

Kiadja a Hantosi Általános Iskola. Hantos, Köztársaság tér 3. 2434
Felelős szerkesztő: Gyömörei Barnáné Eng. sz.: 2.2.4./1338/2001.